

24. nedeľa v období cez rok C

11. september 22

Lk 15, 1 – 32

Milé sestry a bratia v Kristovi

Pre človeka modernej doby je príznačné, že sa chce stať sám sebou. Chce byť dospelý, samostatný, nechce zostať akýmsi večným dieťaťom. Je to nevyslovený príkaz dnešnej doby, ktorý pociťujeme všetci. Ako moderní ľudia nechceme byť riadení niekým, niečím zvonka, nechceme byť otrokom vonkajších vplyvov. Mnoho ľudí, aj dobromyseľných má v tejto oblasti pocit, že kresťanstvo, cirkev stoja človeku v ceste za týmto cieľom. Majú pocit, že cirkev a kresťanstvo sú modernému človekovi na tejto ceste prekážkou, snažia sa ho do ovládnuť zvonka, snažia sa poručníkovať jeho život.

Ako sa hovorí, na každom názore je zvyčajne kúsok pravdy, takže by sme sa mali pýtať: musí to tak byť? Chce byť evanjelium len posolstvom pre nedospelých, ktorí čakajú len na pokyny zvonka? Dnes sme počuli Ježišovo rozprávanie, príbeh o dvoch synoch, ako rozdielne naložili s dedičstvom svojho otca. Do tohoto príbehu sa premietajú aj naše životy, naše duchovné postoje. Tí, ktorým situácia v cirkvi už bola príúzká a ktorí v nej nenachádzali podnety pre svoj život, už kresťanstvo a cirkev opustili - naopak my, ktorí sme vytrvali, sa vidíme skôr v tom staršom bratovi Ježišovho podobenstva. Konali sme tak napriek všetkým hrozbám, niekedy aj prenasledovaniám, napriek všetkej kritike dnešného sveta.

Táto pozícia ale hrozí – ako sa to stalo aj v podobenstve – ustrnutím na pozícii spravodlivého brata – ktorý síce nikam neodišiel, zostal doma pri otcovi, pri dedičstve, ktoré sa snažil zachovať. Hrozí, že zároveň preberieme aj hriech toho staršieho brata – aj nám už nezriedka chýba radosť, tvorivosť, zaujatie pre život samotný. Hrozí nám, že naše konanie sa obmedzí len na plnenie povinností: aby sme sa vyhli hriechu, chybám. S tými druhými, s hľadajúcimi, či nebudaj tápajúcimi už často nevieme nájsť spoločnú reč. Dokonca pri ich možnom návrate im už ani nevieme podať pomocnú ruku. Len chceme, aby sa vrátili k plneniu povinností, aby sa zaradili naspäť a príliš nevymýšľali.

Zdá sa, že práve v takejto situácii sa dnes nachádza cirkev, kresťanstvo. Nie náhodou pápež František svoj prvý pápežský okružný list, encykliku nazval Radosť evanjelia. Pretože práve táto vnútorná radosť, iskra skutočného evanjelia, iskra radostnej zvesti nám už chýba.

V takto polarizovanej situácii tí, čo už odišli, sú presvedčení, že kresťanstvo už patrí len minulosti, jeho chyby sú neprekonateľné, nenapraviteľné, je prekážkou na ceste k tomu, aby človek sa stal sám sebou. Im by sme mohli pripomenúť, aby v tomto hodnotení boli trochu opatrnejší. Chybné postoje staršieho brata ešte nič nevytvádzajú o obsahu dedičstva o obsahu samotného posolstva. Jeden priateľ kedysi hovoril, že mu v tomto podobenstve chýba ešte pomyselná postava tretieho brata. Takého, ktorý na jednej strane zostane pri dedičstve otca, ale zároveň v ňom nájde nielen mechanické opatrovanie minulosti, ale objaví v Otcovi, v posolstve otvorenie sa pre život, pre budúcnosť. Ktorý v dedičstve, ktoré sme prevzali od Ježiša, od cirkvi nájde otvorenosť voči životu, otvorenosť voči druhým, tvorivosť, radosť. Ktorý v posolstve Ježiša nájde porozumenie životu, samému sebe. Tento pomyselný tretí brat by potom vedel pomôcť obom: tomu staršiemu nájsť

chýbajúcu radosť, iskru života. Tomu druhému, mladšiemu môže pomôcť stáť v jeho vine a hľadať východisko z nej - bez toho, aby ho ponižoval, mechanicky vracal naspäť. Pomáhal aj jemu nachádzať tú opravdivú radosť z hlbšieho života.

Ak toto chceme nájsť v evanjeliu, musíme sa nanovo učiť rozumieť jeho reč. Nesmieme evanjelium chápať len ako nejaký doslovný, objektívny návod, skôr sa cez evanjelium učiť tej reči, ktorá je iná ako popisná reč nášho bežného sveta. Zároveň iná ako skostnatená reč príkazov a zákazov. Evanjelium nás totiž viaže inak a hlbšie, ako sa to deje pomocou príkazov a zákazov. Evanjelium v sebe skrýva tú krásu, ktorú vieme skôr uznať, ako ju detailne poznať, popísať. A napriek tomu jeho reč v sebe skrýva krásu života v plnosti, pravdu skutočného života, ktorá nám dáva silu kráčať ďalej aj napriek prekážkam, dáva nám silu hľadať skutočný život aj napriek našim chybám a nedokonalostiam. Ktorá nám nakoniec umožňuje stať sa sami sebou – bez toho, aby sme aj svoje viny či zlyhania museli vytesniť, či zamiesť pod koberec.

Prosme dnes za to, aby sme po tejto krásnej ale náročnej ceste dokázali kráčať aj naďalej, aby sme sa učili hľadať skutočnú pravdu Ježišovho posolstva, ktoré nám pomôže aj naozaj objaviť samého seba.

Viliam Arbet